

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 34053
Nom: Metodologia arqueològica
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1005 - Grau en Història	Facultat de Geografia i Història	3	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1005 - Grau en Història	Metodología Arqueológica	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

GALLELLO - GIANNI

DIEZ CASTILLO AGUSTIN ANGEL

MACHAUSE LOPEZ SONIA

RESUM

Aproximació als mètodes científics que permeten conèixer el procés cultural a través de l'anàlisi de les restes arqueològiques.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No hi ha cap restricció.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

1005 - Grau en Història

Actuar amb autonomia en l'aprenentatge, prenent decisions fonamentades en diversos contextos, emetent judicis sobre la base de l'experimentació i l'anàlisi i transferint el coneixement a noves situacions.

Capacitat d'aplicar els coneixements a la pràctica.

Capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants dins de la seua àrea d'estudi per a emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica

Capacitat d'identificar i utilitzar apropiadament fonts d'informació per a la investigació històrica.

Capacitat d'organització i planificació

Capacitat d'organització i planificació.

Capacitat de combinar les dimensions temporal i espacial en l'explicació dels processos socioterritorials

Capacitat de comunicar-se i argumentar en forma oral i escrita en la pròpia llengua, d'acord amb la terminologia i les tècniques usades en la professió

Capacitat de llegir, analitzar i interpretar el registre arqueològic

Capacitat de llegir, analitzar i interpretar el registre arqueològic.

Capacitat per a manejar els recursos i tècniques informàtiques i d'Internet en elaborar dades històriques o relacionades amb la història (mètodes estadístics, bases de dades, etc.).

Capacitat per a transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat

Col·laborar eficaçment en equips de treball, assumint responsabilitats i funcions de lideratge i contribuint a la millora i desenvolupament col·lectiu.

Comprensió dels conceptes bàsics de la teoria de la història

Compromís amb el principi d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones

Coneixement d'una llengua estrangera.

Coneixement detallat d'un o més períodes específics del passat de la humanitat

Coneixement i habilitat per a usar els instruments de recopilació d'informació, com a catàlegs bibliogràfics, instruments d'arxiu i referències electròniques per a l'obtenció d'informació històrica

Coneixement i habilitat per a usar els instruments de recopilació d'informació, com catàlegs bibliogràfics, instruments d'arxiu i referències electròniques.

Coneixement i habilitat per a usar mètodes i tècniques d'altres ciències socials i humanes.

Coneixements de geografia física i medi ambient

Conèixer i comprendre, des de l'àmbit de la titulació, les desigualtats per raó de sexe i gènere en la societat; integrar les diverses necessitats i preferències per raó de sexe i de gènere en el disseny de solucions i resolució de problemes.

Consciència crítica de la relació entre els esdeveniments i processos actuals i el passat

Consciència crítica de la relació entre els esdeveniments i processos actuals i el passat

Consciència de les diferents perspectives historiogràfiques en els diversos períodes i contextos

Consciència dels mètodes i problemes de les diferents branques de la investigació històrica: econòmica, social, política, cultural, de gènere, etc.

Consciència dels temes i problemes del debat historiogràfic dels nostres dies

Consciència i respecte pels punts de vista que es deriven d'altres antecedents culturals o nacionals

Consciència que el debat i la investigació històrics estan en contínua construcció

Contribuir en el disseny, desenvolupament i execució de solucions que donen resposta a demandes socials, tenint en compte com a referent els objectius de desenvolupament sostenible.

Demostrar raonament crític i autocrític en l'àmbit de la titulació, considerant aspectes com ara l'ètica professional, els valors morals i les implicacions socials de les diverses activitats realitzades.

Desenvolupament de les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Entendre la història com a disciplina que permet investigar i formular hipòtesi sobre les societats passades

Entendre la història com a disciplina que permet investigar i formular hipòtesi sobre les societats passades

Expressar-se correctament, tant de forma oral com escrita, en qualsevol de les llengües oficials de la Comunitat Valenciana.

Habilitat d'exposar de manera narrativa els resultats de la investigació conforme als cànons crítics de la disciplina.

Habilitat per a comentar, anotar o editar correctament textos i documents d'acord amb els cànons crítics de la disciplina.

Habilitats interpersonals

Proposar solucions creatives i innovadores a situacions o problemes complexos, propis de l'àmbit de coneixement, per a donar resposta a les diverses necessitats professionals i socials.

Saber comunicar-se de manera efectiva, tant de manera oral com escrita, adaptant-se a les característiques de la situació i de l'audiència.

Sensibilitat envers temes mediambientals

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Què és l'Arqueologia?

Els orígens de l'arqueologia: pioners i pioneres. Intervencions arqueològiques: prospecció i excavació. Corrents teòrics. Interdisciplinarietat. Difusió i arqueologia social.

2. El temps

Principis de datació estratigràfica. Cronologia relativa i absoluta. Mètodes de datació.

3. Arqueologia Funerària i el Món de les Idees

Identificació de les pràctiques rituals en contextos arqueològics. Arqueologia de la mort: metodologia per a l'anàlisi de les restes funeràries. Relacions socials. La transmissió de les idees: llenguatge, simbolisme, art i escriptura.

4. El Territori, l'Intercanvi i el Comerç

Les societats i els seus llocs d'habitat. Evidències arqueològiques dels materials constructius. Ocupació del territori: models d'anàlisi. Mobilitat i intercanvi.

5. Paisatge, Recursos i Producció

Com reconstruir el paisatge. Relació entre els humans i el seu medi. Bioarqueologia. La subsistència: de la caça a l'agricultura. L'evolució tecnològica i els processos productius.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	30,00
Pràctiques a l'aula	15,00
Altres activitats	15,00

	Total hores	60,00
--	--------------------	--------------

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	40,00
Preparació de classes	20,00
Preparació d'activitats d'avaluació	30,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT**CLASSES PRESENCIALS TEÒRIQUES I PRÀCTIQUES:**

El desenvolupament magistral del programa es complementarà amb l'explicació d'exemples. Durant les classes pràctiques es desenvoluparan exercicis que permetran a l'estudiantat entrar en contacte amb els diferents materials i tècniques de treball en arqueologia.

PREPARACIÓ DE CLASSES TEÒRIQUES:

Lectura i seguiment de la bibliografia general i específica.

PREPARACIÓ DE TREBALLS PRÀCTICS:

Aplicació dels coneixements adquirits en les classes teòriques a la interpretació de documentació arqueològica seleccionada.

REALITZACIÓ DE TREBALL EN EQUIP:

Elaboració i exposició pública d'una presentació a triar entre els temes proposats pel professorat, que s'establiran en els annexes corresponents.

PARTICIPACIÓ ACTIVA:

A més de la presentació dels diferents treballs, l'alumnat haurà de participar mitjançant preguntes als seus companys i respostes a les quals se li facen, així com participar de manera activa en les activitats desenvolupades tant a l'aula, com en els laboratoris i en les eixides de camp.

TUTORIES:

a) Tutories programades:

Destinades al seguiment del treball de grup.

b) Tutories no programades:

L'alumnat pot assistir en qualsevol moment a l'horari de tutoria per realitzar les consultes que considere necessàries.

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES:

Al llarg del semestre s'establiran una o més activitats que complementen el treball teòric i pràctic.

AVALUACIÓ

En la primera convocatòria es realitzarà una avaluació contínua, a través de diversos treballs individuals i grupals. No obstant això, l'estudiantat podrà triar entre aquesta avaluació contínua i una avaluació final (examen teoricopràctic). Per a fer mitjana en la primera convocatòria caldrà tindre cadascuna de les proves individuals aprovades. En qualsevol de les dues opcions, els resultats d'avaluació se sumaran a la nota derivada de les activitats complementàries i la participació (20%). S'avaluaran els següents ítems:

Proves individuals sobre els continguts del programa i participació	7
Elaboració i comentari de les activitats complementàries	1
Elaboració i presentació del treball en grup	2
TOTAL	10

La segona convocatòria consistirà en una prova a determinar per l'equip docent de l'assignatura, tal i com s'especificarà a l'annex de la Guia Docent. Si l'alumnat suspén, en primera convocatòria, l'avaluació contínua, en segona convocatòria es mantindran les notes de les proves superades. L'alumnat haurà de recuperar les parts suspeses seguint les indicacions de l'equip docent. No obstant això, si l'alumnat opta directament a la prova escrita final, en primera convocatòria, la recuperació en segona convocatòria consistirà en una nova prova escrita, tot i que es mantindran les notes de l'activitat complementària i participació.

En relació amb quines obligacions té l'estudiant si utilitza IA en les activitats avaluable i per a la declaració responsable d'ús de la IA, veure la "Guia d'actuació per a l'ús responsable de la intel·ligència artificial (IA) en les activitats docents i d'avaluació a la Universitat de València" al següent link: <https://www.uv.es/graus/normatives/Guia_actuacio_IA_UV.pdf>

BIBLIOGRAFIA

Bàsiques

- DOMINGO SANZ, Inés; BURKE, Heather; SMITH, Claire (2007): *Manual de campo del arqueólogo*, Editorial Ariel Prehistoria.
- GAMBLE, Clive. (2002): *Arqueología básica*, Barcelona, Editorial Ariel Prehistoria.
- GONZÁLEZ RUIBAL, Alfresco; AYÁN, Xurxo (2018): *Arqueología. Una introducción al estudio de la materialidad del pasado*, Alianza Editorial, Madrid.
- JOHNSON, Mathew (2000): *Teoría Arqueológica. Una introducción*, Editorial Ariel Historia, Barcelona.
- RENFREW, Colin; BAHN, Paul (2011): *Arqueología. Teoría, Métodos y Práctica*, Editorial Akal, Madrid.
- ZAPATA, Lydia; GARCÍA-DÍEZ, Marcos (2013): *Métodos y técnicas de análisis y estudio en Arqueología Prehistórica: de lo técnico a la reconstrucción de los grupos humanos*, Universidad del País Vasco.

Complementàries

- GRANT, Jim; GORIN, Sam; FLEMING, Neil (2002): *The Archaeology course book. An introduction to study skills, topics and methods*, Roudledge, Londres.
- MANNONI, Tiziano; GIANNICHEDDA, Enrico (2003): *Arqueología de la producción*, Editorial Ariel, Barcelona.
- FERNÁNDEZ MARTÍNEZ, Víctor Manuel (2005): *Una Arqueología Crítica. Ciencia, ética y política en la construcción del pasado*, Editorial Crítica, Barcelona.
- Vídeos docents METARQ: <https://www.youtube.com/playlist?list=PLiPJN1xCP1vJ5LrMlZNNXciLmdwwJAn7>